

Сарајево, 25.03.2019. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 18.03.2019.- 22.03.2019.**

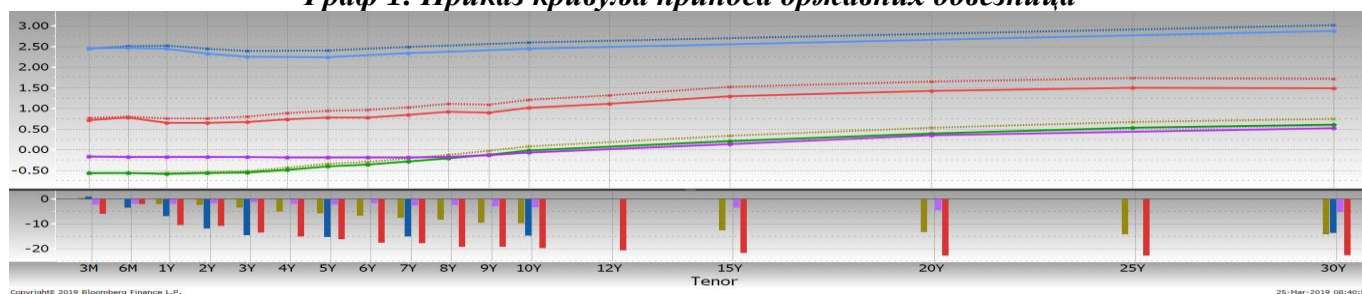
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Евروزона				САД				Велика Британија				Јапан			
	15.3.19	-	22.3.19		15.3.19	-	22.3.19		15.3.19	-	22.3.19		15.3.19	-	22.3.19	
2 године	-0,54	-	-0,57	↘	2,44	-	2,32	↘	0,76	-	0,66	↘	-0,15	-	-0,17	↘
5 година	-0,34	-	-0,40	↘	2,40	-	2,24	↘	0,94	-	0,78	↘	-0,16	-	-0,19	↘
10 година	0,08	-	-0,02	↘	2,59	-	2,44	↘	1,21	-	1,01	↘	-0,03	-	-0,07	↘

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Bubilllove

Доспијеће	Приноси			
	15.3.19	-	22.3.19	
3 мјесеца	-0,540	-	-0,540	→
6 мјесеци	-0,567	-	-0,567	→
1 година	-0,545	-	-0,558	↘

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Немачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 22.03.2019. године (пуне линије) и 15.03.2019. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

ЕВРОЗОНА

Приноси сигурнијих обвезница еврозоне су крајем протекле седмице забиљежили прилично смањење, при чему је забиљежен пад обвезница дужег рока доспијећа за око 10 базних поена у односу на претходну седмицу. Тако је **принос њемачких десетогодишњих обвезница први пут од октобра 2016. године смањен на ниво испод 0%, те је на крају трговања у петак износио - 0,015%.** Нешто блажи пад од 3 до 6 базна поена забиљежиле су њемачке обвезнице краћег и средњег рока доспијећа. У посматраном периоду приноси италијанских десетогодишњих обвезница су, такође, смањени за 5 базних поена, док су приноси обвезница средњег и дужег рока доспијећа повећани за 3-6 базних поена. На повећану потражњу за сигурнијим обвезницама еврозоне крајем прошле седмице утицај је првобитно имала завршена сједница FOMC-а, након које су смањена очекивања о даљем повећању каматних стопа у САД, као и неизвјесности о питању захтјева Велике Британије о продужењу рока за напуштање ЕУ, нарочито јер се ближи првобитни рок за напуштање (29. март). Након тога, објављени су разочаравајући РМІ индекси, који су заједно с осталим глобалним ризицима утицали на повећану потражњу за сигурнијим обвезницама и још једном обновили забринутост за глобални привредни раст. Из IHS Markita, институције која објављује наведене индексе, је саопштено да РМІ подаци указују на раст БДП-а у првом кварталу од 0,2%, што је једнак ниво раста забиљежен у посљедњем кварталу 2018. године. У економском билтену ЕЦБ се наводи да је одлука ЕЦБ да у марту одгоди очекивања везано за повећање каматних стопа и да уведе нови круг дугорочних кредита подузета с циљем осигурања да

инфлација остане на одрживом путу достизања циљаног нивоа у средњем року. Очекивања везано за привредни раста Њемачке, највеће европске привреде, су из неколико извора током прошле седмице смањена. Deutsche Bundesbank је у мјесечном извјештају навела да је привредни раст Њемачке у првом кварталу ове године остао „благ“, на шта је утицала слаба индустријска производња, пад извозне потражње за аутомобилима те погоршање расположења прерађивачког сектора, а чиме је Њемачка умало избјегла рецесију у прошлом кварталу. Даље се наводи да би прерађивачки сектор могао негативно утицати на цјелокупну привреду трећи квартал заредом. Ипак, опоравак грађевинског сектора и снажна приватна потрошња би требало да позитивно утичу на привреду у првом кварталу, при чему се наглашава и наставак раста запослености упркос слабијем привредном расту. Предсједник ZEW института Wambach је изјавио да се главни економски ризици сматрају мање драматичним него што је раније био случај. Ипак, Wambach је додао да ZEW индикатори указују на релативно слаб привредни раст у првој половини 2019. године. Такође, панел савјетника Владе Њемачке смањио је прогнозе привредног раста земље у овој години на 0,8% те упозорио на ризике у вези с изласком Велике Британије из ЕУ, трговинске несугласице, као и на снажније успорење привредног раста од очекиваног. У мјесечном извјештају Министарства финансија Њемачке се наводи да посљедњи подаци упућују на то да ће привредни раст Њемачке остати благ током прве половине текуће године, при чему се очекује да ће извозно оријентисане компаније бити погођене слабијом глобалном потражњом те да ће неизвјесности око Брежита и трговинске несугласице негативно дјеловати на очекивања. Почетком протекле седмице, након неколико мјесеци шпекулација о потенцијалном спајању Deutsche Bank и Commerbank, из ових банака је потврђено да ће започети детаљнији преговори. Члан Одбора за супервизију ЕЦБ Ангелони је изјавио да Deutsche Bank и Commerzbank „могу очекивати ригорозну контролу“ те да ЕЦБ жели да види да ли ове банке имају реалистичне пословне планове, што би могло довести до различитих закључака у смислу капитала и ликвидности које ове банке могу имати.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред.бр	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Индекс повјерења потрошача – ЕЗ (прелим.)	МАР	-7,1	-7,2	-7,4
2.	ZEW индекс повјерења инвеститора – Њемачка	МАР	-11,0	-3,6	-13,4
3.	Индекс грађевинског сектора – ЕЗ (Г/Г)	ЈАН	-	-0,7%	2,1%
4.	Трговински биланс – ЕЗ (у милијардама EUR)	ЈАН	15,0	17,0	16,0
5.	Текући рачун – ЕЗ (у милијардама EUR)	ЈАН	-	36,8	16,2
6.	PMI композитни индекс – ЕЗ (прелим.)	МАР	52,0	51,3	51,9
7.	PMI индекс прерађивачког сектора – ЕЗ (прелим.)	МАР	49,5	47,6	49,3
8.	PMI индекс услужног сектора – ЕЗ (прелим.)	МАР	52,7	52,7	52,8
9.	PMI композитни индекс – Њемачка (прелим.)	МАР	52,8	51,5	52,8
10.	PMI композитни индекс – Француска (прелим.)	МАР	50,7	48,7	50,4
11.	Потрошња становништва – Холандија (Г/Г)	ЈАН	-	0,9%	2,5%
12.	Стопа незапослености – Холандија	ФЕБ	-	3,4%	3,6%

САД

Протекле седмице одржан је састанак FOMC-а, на којем је донесена одлука да референтна каматна стопа остане на непромијењеном нивоу од 2,25% до 2,50%. Креатори монетарне политике Феда донијели су одлуку о смањењу прогноза раста у кратком року те су очекивања о повећању референтне каматне стопе ревидирана наниже. Наиме, у **текућој години чланови FOMC-а не очекују повећање референтне каматне стопе, док се у 2020. години очекује само једно**. На децембарској сједници FOMC-а очекивала су се два повећања референтне каматне стопе у овој години. Према саопштеним прогнозама, званичници Феда у текућој години прогнозирају стопу раста БДП-а од 2,1% (раније прогнозирано 2,3%), док се у 2020. години очекује раст од 1,9% (раније прогнозирано 2,0%). Такође, FOMC је ревидирао прогнозе инфлације за текућу и наредну годину. Предсједник Феда Powell је изјавио да успоравање економија Кине и Европе знатно успоравају и економски раст САД, који је успорен више од очекиваног, те је истакао да је тренутно

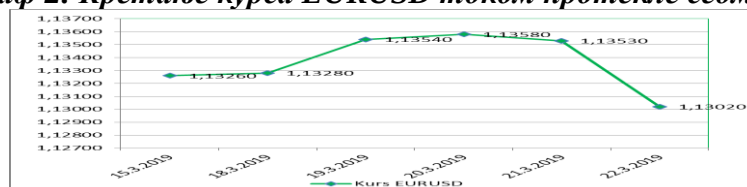
вријеме да Фед буде стрпљив и опрезан када су у питању будуће одлуке везане за монетарну политику. Након објављивања лошијих од очекиваних PMI индикатора те податка да је мјесечни салдо буџета САД забиљежио рекордан негативан ниво, приноси америчких обвезница у петак су забиљежили снажан пад у односу на претходни дан, као и индекси акција. Предсједник САД Trump је изјавио да трговински преговори с Кином напредују те да ће се коначни споразум вјероватно реализовати, додајући да његов позив да се царине за кинеску увезену робу задрже још неко вријеме не представља препреку за даље преговоре.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред.бр	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	PMI индекс прерађивачког сектора Р	МАР	53,5	52,5
2.	PMI услужног сектора Р	МАР	55,5	54,8
3.	Индекс водећих економских индикатора	ФЕБ	0,1%	0,2%
4.	Захтјеви за хипотекарне кредите	15. МАР	-	1,6%
5.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ	16. МАР	225.000	221.000
6.	Обим поруџбина трајних добара F	ЈАН	0,4%	0,3%
7.	Фабричке поруџбине	ЈАН	0,3%	0,1%
8.	Bloomberg индекс потрошачког повјерења	17. МАР	-	61,5
9.	Индекс продаје постојећих кућа (М/М)	ЈАН	3,2%	11,8%
10.	Биланс буџета (у млрд USD)	ФЕБ	-227,0	-234,0
11.	Залихе у veleпродаји (М/М)	ЈАН	0,1%	1,2%

USD је током протекле седмице апрецирао у односу на EUR, те је курс EURUSD смањен са нивоа од 1,1326 на ниво од 1,1302.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Протекле седмице је одржана сједница MPC ВоЕ на којој није дошло до промјена у актуелној монетарној политици. Као што је и било очекивано референтна каматна стопа је задржана на нивоу од 0,75%, као и програм квантитативних олакшица у суми од 435 милијарди GBP. Након сједнице саопштене су ревидиране прогнозе БДП-а те се у текућој години очекује раст од 1,2% док се у 2020. години прогнозира стопа БДП-а од 1,5% (претходно прогнозирано 1,7% за обје године). Такође, протекле седмице објављени су и резултати истраживања Bloomberga, према којем су економисти ревидирали прогнозе БДП-а за текућу годину, други мјесец заредом на најнижи ниво од почетка истраживања, с обзиром на то да се неизвјесности око Бреگزита и даље настављају. Наиме, за прва два квартала текуће године очекује се стопа БДП-а од 0,2%, што је мање од претходно прогнозираних 0,3% и 0,4%, респективно. За 2020. и 2021. годину економисти прогнозирају стопе од 1,5% и 1,8%, респективно. Према овом истраживању вјероватноћа да ће Велика Британија ући у рецесију у наредних годину дана износи 25%. Стопа инфлације у текућој и наредној години је остала непромијењена у односу на претходно истраживање (2% за обје године). **Лидери ЕУ су крајем протекле седмице саопштили да уколико законодавци не подрже приједлог Бреگزита наредне седмице, Велика Британија ће морати до 12. априла изаћи из ЕУ без договора или захтијевати знатно дуже пролонгирање. Уколико Парламент подржи посљедњи приједлог премијерке Мау, онда ће крајњи рок за напуштање ЕУ бити 22. мај, односно непосредно прије одржавања парламентарних избора у ЕУ.** Наведено саопштење утицало је на знатан пад приноса на британске обвезнице те је принос на десетогодишње обвезнице у четвртак смањен на најнижи ниво од септембра 2017. године.

Канцеларија за националну статистику (ONS) је саопштила да ће у априлу лансирати нови сет индикатора раног упозорења, који имају за циљ брже уочити слједећу велику економску кризу. ONS је упозорио да неће користити нове индикаторе за прогнозе БДП-а, али је истакнуто да ће бити у стању идентификовати велике промјене у економској активности.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Инфлација (Г/Г) ФЕБ	1,8%	1,9%	1,8%
2.	Улазне цијене у производњи (Г/Г) ФЕБ	4,1%	3,7%	2,6%
3.	Излазне цијене у производњи (Г/Г) ФЕБ	2,2%	2,2%	2,1%
4.	Малопродаја (Г/Г) ФЕБ	3,3%	4,0%	4,1%
5.	Rightmove цијене кућа (Г/Г) МАР	-	-0,8%	0,2%
6.	Захтјеви незапослених за помоћ (промјена) ФЕБ	-	27.000	15.700
7.	Просјечне седмичне зараде (квартално) ЈАН	3,2%	3,4%	3,5%
8.	ILO стопа незапослености (квартално) ЈАН	4,0%	3,9%	4,0%
9.	Позајмице јавног сектора (у млрд GBP) ФЕБ	-0,8	-0,7	-14,1

Током протекле седмице GBP је депрецирала у односу на EUR и у односу на USD. Курс EURGBP је забиљежио раст са нивоа од 0,85209 на 0,85587, док је курс GBPUSD смањен са нивоа од 1,3290 на ниво од 1,3209.

ЈАПАН

Протекле седмице је објављен записник с јануарске сједнице MPC BoJ у којем је истакнуто да су креатори монетарне политике сагласни да ће требати времена да се достигне циљани ниво инфлације. Један члан је нагласио да би BoJ требала да избјегава фиксни став да неће бити промјена монетарне политике те да је став да неће бити подузете акције док не дође до кризе, непожељан. Неки званичници BoJ су става да би спајање могло бити међу опцијама за регионалне банке да превазиђу проблеме погоршаног пословног окружења.

Према резултатима Reuters истраживања, повјерење међу јапанским произвођачима је током марта најслабије у посљедње двије и по године, с обзиром на раст глобалних трговинских тензија. Истраживање је, такође, показало да је повјерење у услужном сектору стабилно, што сугерише на то да је мало вјероватно да ће домаћа потражња надокнадити иностране ризике, као што су трговински рат и успоравање кинеске економије.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

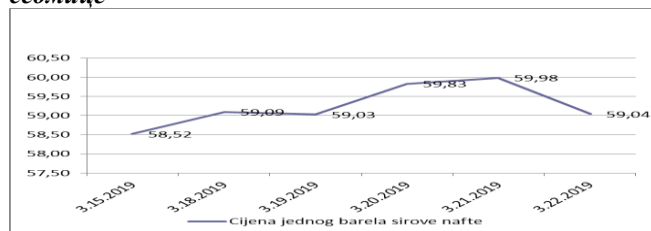
Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Стопа инфлације (Г/Г) ФЕБ	0,3%	0,2%	0,2%
2.	Темељна инфлација (Г/Г) ФЕБ	0,4%	0,4%	0,4%
3.	Трговински биланс (у млрд JPY) ЈАН	305,1	339,0	-1.415,6
4.	Извоз (Г/Г) ЈАН	-0,6%	-1,2%	-8,4%
5.	Увоз (Г/Г) ЈАН	-6,4%	-6,7%	-0,8%
6.	PMI индекс прерађивачког сектора Р МАР	-	48,9	48,9
7.	Индустријска производња F ЈАН	-	-0,3%	-1,9%
8.	Поруџбине машинских алата (Г/Г) F ФЕБ	-	-29,3%	-18,8%
9.	Индекс искориштености капацитета (M/M) ЈАН	-	-4,7%	-1,9%
10.	Водећи индекс F ЈАН	-	96,5	97,5
11.	Коинцидирајући индекс F ЈАН	-	98,1	100,6

JPY је током протекле седмице апрецирао у односу на EUR, те је курс EURJPY забиљежио пад са нивоа од 126,27 на ниво од 124,24. JPY је, такође, апрецирао у односу на USD, те је курс USDJPY забиљежио смањење са нивоа од 111,48 на ниво од 109,92.

НАФТА И ЗЛАТО

На отварању њујоршке берзе у понедељак цијена једног барела сирове нафте је износила 58,52 USD (51,67 EUR). Почетком седмице чланице ОПЕКС-а и друге чланице које учествују у споразуму о смањеној производњи нафте су објавиле да је исувише рано да се донесе одлука о наставку смањења производње до јуна услед дешавања у Ирану и Венецуели те би било пожељно одлуку о том питању донијети у мају или јуну. Министар за енергетику Уједињених Арапских Емирата Al-Mazrouei је изјавио да се та земља залаже за одржавање производње сирове нафте у оквирима који су у складу са споразумом земаља чланица ОПЕКС-а на нивоу од 3,07 милиона барела дневно. Такође, министар је поновио да се трећи највећи произвођач ОПЕКС-а, такође, фокусира на повећање капацитета до 5 милиона барела дневно до 2030. године како би се осигурале залихе у случају несташице понуде овог енергента на тржишту. Цијена нафте је биљежила раст све до четвртка када је достигнут ниво од 59,98 USD по барелу, након што су објављене информације о највећем паду залиха овог енергента у САД од јула прошле године. Подаци које је објавила ЕИА су показали да су залихе нафте у САД смањене за 9,59 милиона барела у протеклој седмици. Крајем седмице цијена нафте је забиљежила пад под утицајем сигнала да би глобални раст могао успорити, што је у други план стављен пад броја америчких платформи које истражују нафту на најнижи ниво у посљедњих скоро годину дана. На затварању тржишта у петак цијена једног барела сирове нафте је износила 59,04 USD (52,24 EUR).

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

Припремили:
Служба Front Office
Одјељење за банкарство

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као посљедица кориштења или немогућности кориштења информација, материјала или садржаја, или за посљедице одлука донесених на бази њих.

На отварању лондонске берзе метала у понедељак цијена једне fine унце злата је износила 1.302,40 USD (1.149,92 EUR). Цијена злата је током протекле седмице повећана за 0,87%. Почетком седмице цијена овог племенитог метала је повећана под утицајем депрецијације USD, али и раста цијене палладијума, такође племенитог метала, на рекордан ниво након што је Русија саопштила да планира забрану извоза отпадака од племенитих метала подстакнута забринутошћу због тржишта које већ има ограничену понуду истих. Једино одступање од растућег тренда забиљеженог током претходне седмице евидентирано је током трговања у сриједу, када је цијена једне fine унце злата смањена у односу на дан раније због очекивања одлуке FOMC-а. Након што је FOMC објавио вијест да у овој години неће повећавати референтну каматну стопу, цијена злата је повећана. Такав тренд је настављен и крајем седмице након што су слабији економски показатељи појачали страх од глобалног успорења, као и аверзију према ризику. Поред тога, цијена злата је забиљежила раст јер инвеститори очекују инверзију криве приноса САД, што је један од упозоравајућих знакова рецесије. На затварању тржишта у петак цијена једне fine унце злата је износила 1.313,68 USD (1.162,34 EUR).

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

